

ЗВІТ

**результати оцінювання організації та якості освітнього процесу
здобувачами першого (бакалаврат) рівня вищої освіти факультету
«Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання»
спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
ОПП «Продюсування та арт кураторство»
осінній семестр 2022/2023 н. р.)**

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було оцінювання здобувачами першого (бакалаврат) рівня вищої освіти організації та якості освітнього процесу у період дії воєнного стану в Україні.

Для отримання даних 13.12.2022 – 18.12.2022 р. було проведено анонімне опитування серед здобувачів. Характеристика вибірки: 19 респондентів – студенти факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» (освітньо-професійна програма «Продюсування та арт кураторство», денна форма навчання) – 67,9% від загальної кількості студентів бакалаврату, які опановують цю освітню програму.

З лютого 2022 року освітній процес у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу умови воєнного стану. Це і вимушене переміщення студентів і викладачів Академії у інші регіони не тільки України, але й за кордони нашої держави, необхідність проводити заняття у дистанційній формі, що особливо складно і для викладачів і для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов. З жовтня 2022 року через масовані обстріли різних міст України та руйнування об'єктів критичної інфраструктури в багатьох регіонах України було введено графіки відключення світла, і це вплинуло на можливість респондентів брати участь в опитуванні.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах, члени яких навчаються за освітньо-професійною програмою «Продюсування та арт кураторство». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування.

Респондентам запропоновано обрати не більш трьох варіантів вибору відповіді на питання: «Ви обрали для навчання в бакалавраті Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей).

- У ХДАДМ висока якість освіти
- У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки
- З метою освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
- У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
- ХДАДМ відомий і престижний заклад вищої освіти
- Інше (вказіть, що саме)

Результати аналізу ієрархії вибору варіантів відповідей на питання свідчать: за пріоритетом вибору на першому місці – мета саме в ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти. Друге місце – впевненість у тому, що саме у ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки. На почесному третьому місці – визнання того, що у ХДАДМ висока якість освіти. Можливість освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання – четверте місце у рейтингу. Вплинуло на вибір навчального закладу і репутація ХДАДМ – опитувані відмітили, що обрали заклад тому, що академія – відомий і престижний заклад вищої освіти.

«Інший» варіант відповіді:

- Хотіла поїхати навчатися в інше місто на творчу спеціальність, ХДАДМ підійшов під усі параметри.

Рейтинг варіантів вибору – у таблиці 1.

Таблиця 1

- *Результати відповідей на питання: «Ви обрали для навчання в бакалавраті Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей)»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
2	У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки
3	У ХДАДМ висока якість освіти
4	З метою освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
5	ХДАДМ відомий і престижний заклад вищої освіти

Респондентам запропонували оцінити загальну структуру навчальної програми «Продюсування та арт кураторство» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин). На думку 33,3% опитуваних структура програми виважена, послідовна, системна. Вважають, що потребують вдосконалення змістові складові програми на рівні окремих дисциплін 44,4% студентів, які брали участь в опитуванні. Указали, що не переймалися питанням щодо концепції, тощо 11,1% опитуваних, і 11,% студентів вважають, що вдосконалення потребують змістові складові програми на рівні окремих тематичних модулів у межах дисциплін (Рис. 1)

2. Оцініть загальну структуру навчальної програми «Продюсування та арткураторство» (відкритість та зрозумілість к...ість, паритетність основних змістових частин).
19 ответов

Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть загальну структуру навчальної програми «Продюсування та арт кураторство» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин)»

За результатами аналізу відповіді на питання «Чи відповідає структура освітньої програми «Продюсування та арт кураторство» Вашим очікуванням?» структура програми повністю відповідає очікуванням 22,2% студентів, які брали участь в опитуванні; більша частина респондентів (55,6%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування. Отже, виправдали свої очікування 77,8% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Продюсування та арт кураторство». Освітня програма не в повній мірі відповідає очікуванням 22,2% респондентів. Жодний з опитуваних не указав, що їх очікування щодо освітньої програми не виправдались (Рис. 2).

3. Чи відповідає структура освітньої програми «Продюсування та арткураторство» Вашим очікуванням?

19 ответов

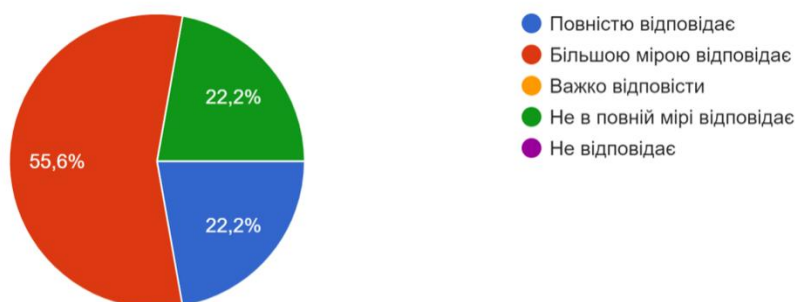

Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відповідає структура освітньої програми «Продюсування та арт кураторство» Вашим очікуванням?»

Вважають, що у практиці викладання дисциплін нічого змінювати не треба 33,3% студентів, які брали участь в опитуванні. Змінити концептуальну спрямованість викладання пропонують 11,1% респондентів, а осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – 55,6% опитуваних (Рис. 3)

4. Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?

19 ответов

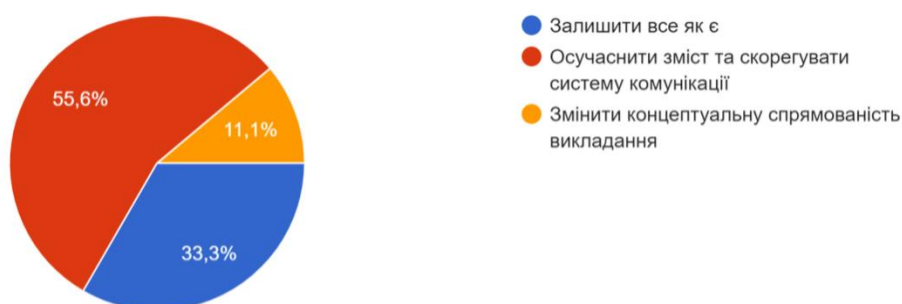

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?»

Указали, що в умовах воєнного стану із академією студентів пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо) 75% опитуваних. Лише офіційними в межах академічної взаємодії користуються 25% респондентів (Рис. 4).

5. Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?

19 ответов

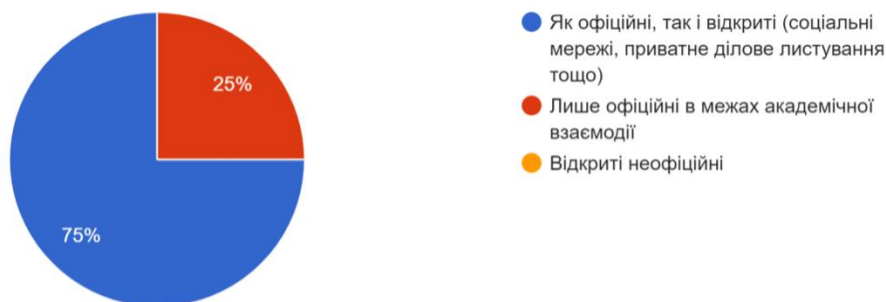

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?»

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Продюсування та арт кураторство» сучасним вимогам ринку праці – 33,3% респондентів вважають, що вимогам ринку праці програма повністю відповідає 33,3% – радше відповідає. Не переймалися цим питанням 22,2% студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 5).

6. Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?

19 ответов

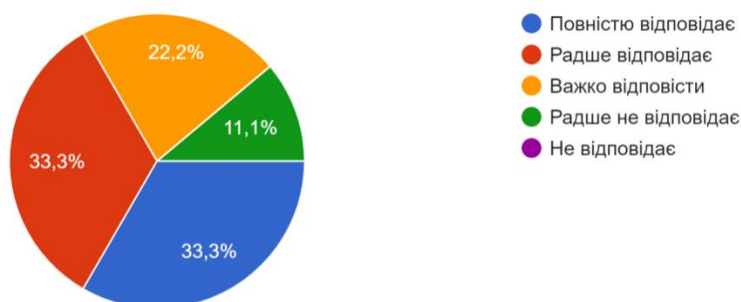

Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?»

Указали, що вони повністю ознайомлені із політикою академічної доброчесності академії 55,6% опитуваних. «Швидше ознайомлених» 33,3%

опитуваних (8,3%) Визнали, що взагалі не ознайомлені з політикою академічної доброчесності 11,1% респондентів (Рис. 6).

7. Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ.
19 ответов

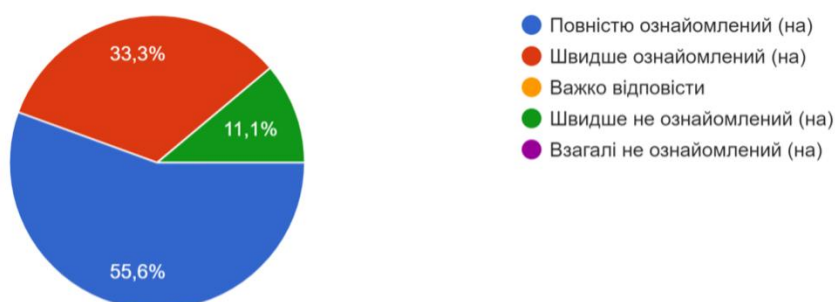

Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ»

Особливу увагу при оцінювання організації та якості освітнього процесу було приділено системі та справедливості оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

За результатами опитування абсолютна більшість студентів (77,8%) не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності – 66,7% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 11,1% – у більшості випадків чесне і прозоре. Не переймалися питанням прозорості оцінювання 22,2% опитуваних (Рис. 7).

8. Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?
19 ответов

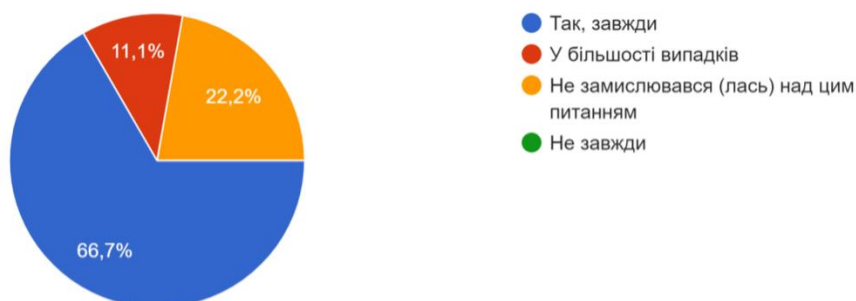

Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Думки поділилися – 44,4% студентів, які брали участь і опитуванні, самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні – 44,4% з них визнали, що навчаються старанно час від часу, така ж кількість (44,4%) указала, що навчаються старанно. Утруднилися відповісти 11,1% респондентів (Рис. 8).

9. Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?

19 ответов

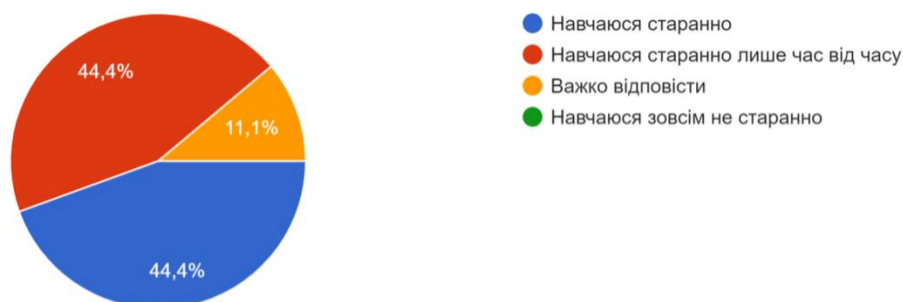

Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?»

Серед опитуваних – 33,3% студентів другого курсу і по 11,3% - студенти третього і четвертого курсів (Рис. 9).

10. На якому курсі Ви навчаєтесь?

19 ответов

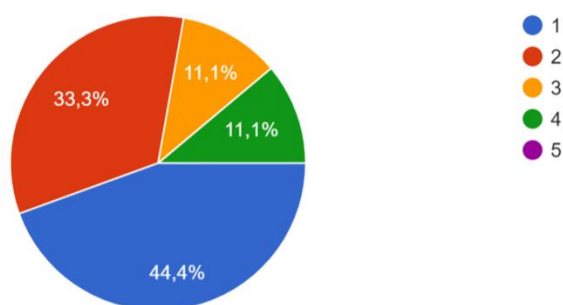

Рис. 9. – Кількість варіантів відповідей на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

На жаль, студенти не проявили активності і у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються. Лише 21,4% від кількості студентів, які брали участь в опитуванні, надали розгорнуту відповідь на

«відкрите» питання: «Ваші пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу в рамках ОПП «Продюсування та арт кураторство» в умовах воєнного стану в Україні».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції (орфографія збережена):

- Надання викладачами більшого літературного матеріалу
- Пропозицій не маю, все влаштовує
- Обов'язкові відеозаписи пар, більше теорії на операторській майстерності.
- Створення більшої кількості альтернативних завдань, у разі якщо у студента немає певних умов.
- Більше розуміння
- Нема

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв з метою опанування освітою – репутація ХДАДМ як навчального закладу, у якому здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти, умови для освоєння нових напрямків для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання. Здобувачі відмітили, що на вибір навчального закладу вплинула репутація ХДАДМ – відомого і престижного закладу вищої освіти і інформація про те, що у ХДАДМ висока якість освіти і великий вибір напрямків підготовки.

Звернемо увагу, не всі респонденти обирали декілька варіантів відповідей. Більшість обмежилась лише одним, найважливішим для себе.

Отже, для переважної кількості здобувачів, які брали участь в опитуванні домінуючий мотив вибору – впевненість у підтримці – що суттєво для молоді, з урахуванням воєнного стану у нашій державі, освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання у закладі, складові репутації якого – те, що ХДАДМ – відомий і престижний заклад вищої освіти, який в змозі забезпечити високу якість освіти.

На думку майже третини із загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, структура освітньої-професійної програми «Продюсування та арт кураторство» виважена, послідовна, системна, але ж деякі складові програми потребують вдосконалення.

Структура освітньої програми «Продюсування та арт кураторство» повністю або ж більшою мірою виправдовую очікування більшості респондентів. Жодний з опитуваних не указав, що їх очікування щодо освітньої програми не виправдались. Більшість з респондентів – студенти першого курсу (44,4%). Для студентів першого курсу заняття у 2022-23 навчальному році розпочались не з першого вересня, ця група – серед тих,

чий очікування не могли виправдатися апіорі – студенти очікували на повноцінного студентського життя, а не навчання у on-line, без можливості «живцем» поспілкуватися з однокурсниками. Своє часткове незадоволення опитувані емоційно проєціюють на програми навчання і весь навчальний процес (дані задоволеності корелюють з кількістю респондентів, які вчаться на першому курсі).

Практикою викладання дисциплін студенти задоволені і указали, що нічого змінювати не треба, але ж пропонують осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – треба відмітити, що це побажання досить складно задовольнити. В умовах дії воєнного стану в Україні не просто знайти баланс між побажанням студентів скорегувати систему комунікації і можливостями викладачів, які мешкають не тільки в Україні – деякі мають статус внутрішньо переміщеної особи, деякі – перебувають за кордоном у статусі біженців, але не залишають навчальний процес, продовжують здійснювати викладацьку і виховну діяльність, при тому більшість студентів в умовах воєнного стану із академією пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо). Щодо студентів, які указали, що користуються лише офіційними каналами в межах академічної взаємодії - зазвичай це означає активність саме офіційних осіб – деканату тощо. Спілкуванні відбувається за ініціативою саме офіційними особами по офіційним каналам – і це дратує деяких студентів.

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Продюсування та арт кураторство» сучасним вимогам ринку праці. З урахуванням того, що більшість респондентів – студенти першого курсу, то ж не дивно, що вони не переймалися питаннями ринку праці. В умовах війни «горизонти передбачуваності» невеликі, на жаль.

Про небажання частки респондентів брати на себе відповідальність за якість власної навчальної діяльності свідчать зізнання у тому, що не спромоглися ознайомитись із політикою академічної доброчесності, при тому що інформація про цю політику розміщена у відкритому доступі на сайті Академії¹

За результатами опитування абсолютна більшість студентів не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності.

За самооцінкою здобувачів не всі самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні.

Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів, навичок навчальної діяльності.

Свідчення рівня особистісної зрілості студентів, які брали участь в опитуванні – порозуміння складностей, із якими зіткнулися викладачі при організації освітнього процесу у дистанційній формі в умовах дії воєнного

стану в Україні – саме у незначній кількості «пропозицій» у побажаннях студентів щодо підвищення якості:

- Пропозицій не маю, все влаштовує.

Про рівень навичок само менеджменту свідчать побажання мати відеозаписи пар і збільшити (отже визнають, що альтернативні завдання надано...) кількість «альтернативних» завдань. Таким чином, деякі респонденти указують, що не бажають приймати «правила гри» закладу вищої освіти: виконувати завдання, які задають викладачі, вчасно і за розкладом (а не у «зручний час») відвідувати заняття. І проявляти «більше розуміння» до потреб викладачів, які так саме, як і студенти, проводять заняття в умовах воєнного часу.

Оцінки щодо організації освітнього процесу і виказані побажання свідчать про високий рівень задоволеність освітньою програмою «Продюсування та арт кураторство» здобувачів, які брали участь в опитуванні і деяке непорозуміння особливостей опанування вищою освітою, виявлене у побажаннях декількох респондентів – наприклад: «Надання викладачами більшого літературного матеріалу». У якій формі? Викладачі надають список літератури для самостійної роботи по вивченню дисципліни – кількість джерел (на думку деяких респондентів – за даними анкетування (див. опитування щодо організації дистанційного навчання) не влаштовує – вважають, що складно стільки читати.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, і що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв у складних умовах дії воєнного стану.

19.12.2022

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР

ⁱ <https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>